

λύμπου. Ογκώδη γέφη ἐφήπτοντο πολλάκις τῶν βράχων, ὡς πέπλος ἐφαπλούμενος ἐπὶ τῆς θείας σκηνογραφίας, ἢν οὐδεὶς δύναται νὰ μεταβάλῃ· ἀλλ' ὅταν ὁ οὐρανὸς ἥθριαζεν, ὁ "Ολυμπος, ἐν ὅλῃ τῇ λαμπρότητι τοῦ ἀρχαίου καλλους του, ἔδεικνε τὸ ἐκ χιλίου στέμψα, οὔτινος τὰ κοσμήματα ἥρανθιζοντο ἐν τῇ ἀπειρῷ ἐκτάσει τοῦ κυανοῦ.

Ο Αθδούλ - Μετζίτ εἶχεν ἐκλέξει ὡς ἐνδιαιτήματα αὐτοῦ τὰ ἐν τῷ νοτίῳ μέρει τοῦ ἀνακτόρου διωμάτικα, οὕτω δὲ ἵτο βέβαιος ὅτι μόνον μαρτυρικὴ τῆς ἴδιας εὐδαιμονίας ἥθελεν ἔχει τὴν παρθένον καὶ ἀρχέγονον φύσιν. Ἡδύνατο ἐλευθέρως νὰ ἀνοίγῃ τὰ παράθυρά του, χωρὶς νὰ τὸν κατασκοπεύωσιν ὡς ἐν Σταμπούλ, μόνα δὲ τὰ ὑψηλέπη πτηνά, γύπες καὶ ἀετοί, ἐρχόμενοι ἐπεκκληθητο ἐπὶ τοῦ ἀετώματος τοῦ παλατίου του.

Η Αὐτοῦ Μεγχλειότης σπανίως ἔξηρχετο ἐκεῖθεν, ἔξηρχετο δὲ μόνον ὅπως πορευθῆ εἰς τὸ λουτρὸν ἢ εἰς τὸ τζαρίον.

Τὴν παρασκευήν, ὅτε ἐπέστρεφεν ἐκ τῆς προσκυνήσεως, ἡ χαμαμιτζῆ - μπασί (διευθύντρια τοῦ λουτροῦ) τῆς Προύσης ἐτόλμησε νὰ παρουσιάσῃ αὐτῷ ἐπιστολὴν ἐσφραγισμένην.

Η Φατμᾶ - Καδίν ἵτο γραῖα περιέμενε δὲ τὸν βασιλέα της κατὰ τὴν διάβασίν του. Οὐδεὶς δὲ ἐκ τῶν περὶ τὸν σουλτάνον ἐσυλλογισθῆ νὰ τὴν διατάξῃ νὰ παραμερίσῃ, διότι παρὸ τοῖς λαοῖς τῆς Ανατολῆς ἀνεξαρτήτως τῆς θρησκείας καὶ τῶν ἐθίμων, τὸ γῆρας ἀξιοῦται πανταχοῦ πάσης τιμῆς, καὶ παρὸ αὐτοῦ τοῦ σουλτάνου. Διὸ ὅτε ἔτεινε πρὸς αὐτὸν τὴν ἐκ περγαμηνοῦ χάρτου ἐπιστολὴν της, ὁ Αθδούλ - Μετζίτ, καθήμενος ὑπερφάνως ἐπὶ τοῦ λευκοφρίου καὶ χρυσοφαλάρου στικτοῦ ἵππου του, ἔκλινε προθύμως πρὸς τὴν γραῖαν, λέγων αὐτῷ :

Ο Θεὸς μετὰ σοῦ!

Εἴτε ἔξι ἰδιοτροπίας εἴτε ἔξι ἀδιαφορίας διουλτάνος ἐφύλαξε τὴν ἀναφορὰν καὶ δὲν παρέδωκεν αὐτὴν εἰς οὐδένα ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες ἔφιπποι παρηκολούθουν αὐτῷ ἐκατέρωθεν φέροντες ὄγκωδην χαρτοφυλάκια, ἀτινα δικαίως ἥδυναντο νὰ ὄνομασθωσι σάκκοι τῆς λίθης.

Η ἐπίσημος συνοδία ἔθεωρησε τὴν πρᾶξιν ταύτην τοῦ μονάρχου ὡς σημεῖον καλογάγαθίας πρὸς τὴν γραῖαν, ὡς ἀρίστην πολιτικὴν ἀπέναντι τοῦ φανατισμοῦ, διότι ἐν Προύσῃ ἡ χαμαμιτζῆ - μπασί ἔχει τὸ γόντρον βασιλίσσης..

Ο Αθδούλ - Μετζίτ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν τῆς Φατμᾶ - Καδίν, γινώσκων ὅτι ἡ γραῖα, πλουσιωτάτη οὖσα, δὲν ἔζητει παρὸ αὐτοῦ βοήθειαν, καὶ σκεπτόμενος ὅτι διὰ τῆς ἐπιπροσῆς της ἵσως ἐγνωστοποιεῖ αὐτῷ ἐνδιαφέρουσάν τινα εἰδόσιν.

Η ἐπιστολὴ περιέγει τὰ ἔξτις :

"Ἐγν ὁ σουλτάνος ἐπιψυχὴν ἀπολαμψή τῇ θέᾳ; Θέᾳ; τῶν λουσμένων καλλονῶν, ψρειν νὰ κρούσῃ τὴν μυστικὴν θύραν μου.

Φιτρά.

Ἀναγνώσεις ταῦτα ὁ Σουλτάνος, ἔμεινε ῥεμβάζων. Τὸ νὰ ἰδῃ τὰς γυναικεῖκας τῶν ἄλλων, τοῦθ' ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ ὑπέρτατος

παδισάχ δὲν ἵτο δυνατὸν ν' ἀπαιτήσῃ, περιεργίας γινώσκων δὲ τὸν ὑψηλόφρονα περιακτήρα τοῦ σουλτάνου, ἡπόρει διὰ τὴν εὔκολίαν, μεθ' ἓς ἐπορεύετο εἰς τὴν κατοικίαν ταπεινῆς γυναικικὸς τοῦ λαοῦ, δυσειδοῦς γραίας. Η Α. Μεγαλειότης οὔτε εὐθήης οὔτε δημοκρατικὸς ἵτο. Όποια λοιπὸν ἴσχυρὰ αἰτία ἥναγκαζεν αὐτὸν νὰ ἀθετήσῃ τὰς προληψεις καὶ τὰς ἔξεις του;

"Ἐνῷ ὁ αὐλικὸς διελογίζετο ταῦτα, οὗρα τῆς λουτροκόμου ἡνεψχθη ὡς διὰ μαγείας, ἐλκυσθεῖσα διὰ σχοινίου ἐκ τοῦ ἀνωτέρου πατώματος, ὡς τοῦτο συμβίνει ἐν τοῖς χαρεμίοις τῆς ταπεινοτέρας ταξεως, ἀτινα δὲν ἔχουσιν εὐνούχους καὶ οὐδὲ μικρὰς παιδίσκας ἵν' ἀποκρινωνται τοῖς ἐπισκεπτομένοις.

"Τίνες εἶναι καὶ τι θέλουσιν; ἐφώνηξε φωνή τις γυναικείας ἔξι ψους τῆς κλιμάκων.

"Ο Αθδούλ - Μετζίτ ἐκρύθη ὅπισθεν τοῦ Φατίδ, νεύσας αὐτῷ ν' ἀπαντήσῃ. — Περιττόν, θὰ ἔξελθωμεν πεζῇ! Καὶ λαβών μετ' οἰκειότητος τὸν βραχίονα τοῦ ποιητοῦ ὁ Αθδούλ - Μετζίδ ἔξηλθε μετ' αὐτοῦ, διευθυνόμενος πρὸς τὸ μέρος τῆς εἰς Προύσαν ἀγούσης.

"— 'Αφ' οὐδὲν ὁ δυστυχῆς Τζελάλ - Βέης μου πρόκειται νὰ γίνη δερβίσης, εἶπεν ὁ σουλτάνος, θέλεις τὸν ἀντικαταστήσῃ ἐν ταῖς μυστικαῖς ἐκδρομαῖς μου. Οὕτω προτιθωντες, ἀγκαπτήτε Φατίδ, θέλομεν φθάσει εἰς τὸ λουτρόν.

"— 'Αλλ' εἶναι ἡ ὥρα τοῦ λουτροῦ τῶν γυναικῶν!

"— Τί μᾶς μέλει! Ο Φατίδ ἥκιστα προσδοκῶν τὸν σκοπὸν τοῦτον τοῦ περιπάτου, καὶ ἔχων τὴν καλὴν συνήθειαν νὰ μὴ ἥγαινε περίεργος καὶ νὴ μὴ ἐρωτᾷ ποτέ, συνώδειε τὸν σουλτάνον ἐν ταῖς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐρήμοις καὶ σκολιαῖς ὁδοῖς τῆς Προύσης. Οὐδεὶς ἄλλως τε ἥθελε τολμήσει νὰ φυνερώσῃ ὅτι ἀναγνωρίζει τὸν σεπτὸν ὁδίτην, ἐπειδὴ ὁ σουλτάνος ἀπηγόρευσε νὰ τὸν χωρετῶσιν, ὅτε ἵτο ἐν Προύσῃ, ἐκτὸς τῆς Παρασκευῆς, ὅτε ἥδυναντο οἱ πιστοί νὰ ἐκδηλώσωσι τὸν πρὶς τὴν σκιάν τοῦ Α.Ι.Ι.λ.γ. σεβασμὸν των. "Αν κατὰ τύχην διαβάτης τις ἀνεγνώριζεν αὐτόν, ἐστηρίζετο μετ' ἀκρου σεβασμοῦ ἐπὶ τῆς παραστάδος θύρας τι νός, μὲ γειρας ἐσταυρωμένας, χαμικιλίων τὴν κεφαλὴν καὶ ὑπόδρα μόνον τολμῶν νὰ βλέπῃ τὸ ἄκρον τῶν ποδῶν του, ἐνῷ ὁ μονάρχης διέβαινεν ὑψκύχην καὶ ὑπερήφρων, χωρὶς παντελῶς νὰ προσέξῃ εἰς αὐτόν. Εν τῇ Ανατολῇ τὸ νὰ προσποιηταί τις ὅτι δὲν βλέπει, εἶναι ἔνδειξις σεβασμοῦ, ἀπονεμομένη μόνον εἰς τὰς γυναικας ἀλλ' ὁ σουλτάνος ἥθελε ν' ἀπονέμηται ἡ αὐτὴ ἔνδειξις καὶ εἰς αὐτόν. Τίς δὲ ὁ δυνάμενος νὰ ἀρνηθῇ;

"Τὸ μέγχ λουτρόν, θολοσκεπὲς ὡς μικρὸν τζεμίον, εἴχε τρεῖς εἰσόδους· μίχν μεγάλην θύραν μὲ διπλὰ δερμάτινα παραπτάσματα διὰ τὰς γυναικεῖκας, ἐτέρχων δὲ μικροτέραν μὲ ἐν θυρόφυλλον, πρωωρισμένον διὰ τοὺς ὑπηρέτας, καὶ τρίτην, κειμένην ἐπὶ μικρᾶς ὁδοῦ, ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου εἰς τὴν κυρίων εἰσόδον πλευρᾶς, ἀγνοσκ εἰς τὴν διευθύντριαν τοῦ λουτροῦ.

"Εἰς ταύτην λοιπὸν τὴν θύραν ἔκρουσεν ὁ Αθδούλ - Μετζίδ.

"Ο Φατίδ - Βέης, νέος φιλοκίνδυνος, ἀκολούθει τὸν κύριον του μετὰ καταφρονοῦς ἵτο σιωπηλός, ὡς συνίθως, καὶ ὅτι ἐφρό-

[Δάγκιμη Αδάλ. Ιακωβίδη, μεταφρ. ἐκ τοῦ τελικοῦ ς π. Π. Βίλεν.]

ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΑΙΒΕΡΑ

"Ἐγγωρίσθησαν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ συνταγματάρχου Ρηγαλδη κατὰ τὴν ἐσπέραν Κυριακῆς τινος.

"Η σύζυγος τοῦ συνταγματάρχου, ἡ δοπική ἔξετέλει καθήκοντα κυρίας τῆς τιμῆς, ἐπαρουσίασεν εἰς τὸν νέον Ρενάτον Γκίζην, δικηγόρον, τὴν δεσποινίδα Λιβίνην Ἀδάνη, διδάσκαλον τῆς γαλλικῆς τῆς θυγατρός της.

"Γὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἔξετελέσθησαν κατὰ τὸ σύνηθες διάφορα μυστικὰ τεμάχια, ἡ δὲ ἀδελφὴ τοῦ συνταγματάρχου, γεροντοκόρη ξηρὰ καὶ ἴσχυντα, παρετήρησεν μετὰ κακεντεχείας, ὅτι ὁ διαιργός δὲν ἱτο σιωπηλός, ὡς συνίθως, καὶ ὅτι ἐφρό-